

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W BYDGOSZCZY

ul. Jagiellońska 34,
85-097 Bydgoszcz
tel. (052) 345-56-44, Fax (052) 345-56-17,
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 30 grudnia 2005r.

znak: RBG-421-09/05/DK

Decyzja nr RBG-36/2005

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tekst jednolity: Dz. U. z 2003r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.: Dz. U. z 2003 Nr 60, poz. 535, Dz. U. z 2003r. Nr 170, poz. 1652, Dz. U. z 2004 Nr 93, poz. 891, Dz. U. z 2004r. Nr 96, poz. 959, Dz. U. z 2005r. Nr 163, poz. 1362, Dz. U. z 2005r., Nr 184, poz. 1539) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz.U. Nr 18, poz. 172 z późn. zm.: Dz.U. z 2003r. Nr 6, poz. 68), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek spółki Elektrociepłownie „Toruń” S.A. z siedzibą w Toruniu oraz Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej „Toruń” Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -
wyraża się zgodę na dokonanie koncentracji polegającej na połączeniu wyżej wymienionych przedsiębiorców.

Uzasadnienie

W dniu 3 października 2005r. do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji opisanej w art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (zwanej dalej: *ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów* lub *ustawą antymonopolową*), polegającej na przejściu przez Elektrociepłownie „Toruń” S.A. z w Toruniu (dalej: *EC Toruń*) kontroli nad Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej „Toruń” Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu (dalej: *PEC Toruń*).

Pismem z dnia 30 listopada 2005r. pełnomocnik wyżej wymienionych przedsiębiorców sprostował podstawę prawną zgłoszenia zamiaru koncentracji, wskazując iż stanowi ją przepis art. 12 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

W związku ze zmianą podstawy prawnej wniosku, zgodnie z art. 94 ust. 2 pkt 1 wyżej przywołanej ustawy, w dniu 2 grudnia 2005r. zgłoszenia zamiaru koncentracji dokonał drugi jej uczestnik, tj. PEC Toruń.

W związku z tym, iż:

1. spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, albowiem:
  - a) łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia, tj. w roku 2004, określony zgodnie z art. 15 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* oraz z treścią rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 maja 2001 r. *w sprawie obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji* (Dz. U. Nr 60, poz. 611), przekroczył próg równowartości 50 milionów euro,
  - b) połączenie dwóch lub więcej przedsiębiorców jest jedną z form koncentracji, określoną w art. 12 ust 2 pkt 1 wyżej przywołanej ustawy,
2. nie wystąpiła w sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 13 wyżej wymienionej ustawy, powodująca wyłączenie spod obowiązku zgłoszenia przedmiotowej koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: *Prezesem UOKiK* lub *organem antymonopolowym*) przeprowadził postępowanie w sprawie koncentracji polegającej na połączeniu przedsiębiorców: EC Toruń i PEC Toruń.

W dniu 9 listopada 2005r. Elana-Energetyka Sp. z o.o. w Toruniu (dalej: *Elana - Energetyka*) na podstawie art. 95 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* wniosła o dopuszczenie do udziału w tym postępowaniu w charakterze podmiotu zainteresowanego.

W niniejszym wniosku Elana-Energetyka podniosła, iż analizowana koncentracja może doprowadzić do istotnego ograniczenia konkurencji poprzez umocnienie przez EC Toruń i PEC Toruń pozycji dominującej na lokalnym rynku miasta Torunia, albowiem:

1. w przypadku wydania zgody na niniejszą koncentrację osłabiona zostanie ochrona Elany-Energetyka przed działaniami nowopowstałego przedsiębiorcy, jako monopolisty na rynku dostarczania energii cieplnej na lokalnym rynku miasta Torunia;
2. w sytuacji połączenia EC Toruń i PEC Toruń zostanie znacznie ograniczone funkcjonowanie zasady TPA ze względu na możliwe manipulowanie ceną stosowaną przez połączone przedsiębiorstwa (przy niezmienionej cenie dla końcowego odbiorcy ceny za przesył ciepła wysokie, a ceny produkcji ciepła niskie).

Uwzględniając niniejszy wniosek, Prezesa UOKiK postanowieniem z dnia 5 grudnia 2005r. nr RBG-162/2005, na podstawie art. 95 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej, dopuścił wyżej wymienionego przedsiębiorcę do udziału w niniejszym postępowaniu w charakterze podmiotu zainteresowanego.

W związku z powyższym organ antymonopolowy pismem z dnia 5 grudnia 2005r. wezwał Elana-Energetyka do złożenia ewentualnych wyjaśnień i dokumentów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Niemniej jednak wzywany przedsiębiorca nie skorzystał z uprawnień jakie daje przepis art. 95 ust. 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* i nie złożył dodatkowych wyjaśnień, poza tymi, które znalazły się we wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w charakterze podmiotu zainteresowanego.

Zgłaszający zamiar koncentracji przedsiębiorcy wskazali na następujące jej przyczyny:

Podstawowym celem konsolidacji jest zwiększenie konkurencyjności miejskiej sieci ciepłowniczej w stosunku do innych dostawców ciepła poprzez jej optymalizację techniczną, organizacyjną i ekonomiczną, co przyczyni się do zapewnienia stabilności funkcjonowania systemu oraz poprawy bezpieczeństwa dostaw ciepła dla mieszkańców Torunia. W ocenie wnioskodawcy, konsolidacja producenta ciepła z dystrybutorem daje możliwość zwiększenia konkurencyjności miejskiego systemu ciepłowniczego w stosunku do instalacji indywidualnych oraz kotłowni lokalnych i zakładowych poprzez zapewnienie obecnym i potencjalnym klientom szerokiego wachlarza najwyższej jakości usług po akceptowalnej społecznie cenie. Efektem koncentracji będzie optymalizacja kosztów bieżącej działalności m.in. w zakresie remontów, inwestycji, administracji oraz zakupu różnego typu usług, co przyczyni się do poprawy kondycji finansowej połączonych przedsiębiorców, a w konsekwencji przełoży się korzystnie na ceny ciepła oferowanego odbiorcom. Zdaniem wnioskodawcy, połączenie działalności wytwórczej EC Toruń z działalnością dystrybucyjną PEC Toruń może zapewnić możliwość pełniejszego spełnienia oczekiwań klientów, a także stworzenie biznesu skonsolidowanego, dającego perspektywę na rozwój. Uczestnicy koncentracji będą mogli również liczyć na daleko idącą synergię w istotnych obszarach działalności spółek: zakupowych, operacyjnych i marketingowych.

Ponadto Wnioskodawcy wskazali na następujące cele gospodarcze koncentracji:

- możliwość realizacji jednej polityki rozwojowej i marketingowej, która przyczyni się do poprawy jakości obsługi klienta i rozwoju rynku ciepła;
- możliwość szerszej współpracy z Gminą w zakresie ograniczenia niskiej emisji zanieczyszczeń w Toruniu na obszarach funkcjonowania miejskiego systemu ciepłowniczego i poza nim, szczególnie dotyczy to obszaru Starówki wpisanej na światową listę dziedzictwa kulturowego UNESCO;
- restrukturyzacja w zakresie obniżenia kosztów funkcjonowania połączonego przedsiębiorstwa;
- zwiększenie wiarygodności ekonomicznej połączonego przedsiębiorstwa, które będzie miało mocniejszą pozycję negocjacyjną z bankami w celu pozyskania środków na realizację planów inwestycyjnych dotyczących rozbudowy miejskiego systemu ciepłowniczego zgodnych z oczekiwaniami klientów - odbiorców ciepła.

Na podstawie informacji i dokumentów przedłożonych wraz ze zgłoszeniem zamiaru koncentracji Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

Będąc przedmiotem zgłoszenia koncentracja dokona się w formie wskazanej w art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, tj. przez połączenie dwóch samodzielnych przedsiębiorców.

Połączenie nastąpi na podstawie art. 492 §1 pkt 1 *kodeksu spółek handlowych*, tj. poprzez przeniesienie całego majątku PEC Toruń (spółki przejmowanej) na EC Toruń (spółkę przejmującą) w zamian za akcje, które EC Toruń wyda dotychczasowym udziałowcom PEC Toruń. W następstwie połączenia PEC Toruń zakończy byt prawny, natomiast poszczególne składniki jego majątku zostaną przeniesione na EC Toruń.

EC Toruń, należy do grupy kapitałowej utworzonej przez koncern EDF. Struktura właścicielska, wskazująca na przynależność do grupy kapitałowej EDF, wygląda następująco: 74,68% udziałów EC Toruń należy do spółki Elektrociepłowni Wybrzeże S.A. z siedzibą w Gdańsku, która to z kolei jest w 77,46% własnością EDF International z siedzibą w Courbevoie (Francja). Natomiast EDF International jest w 100% własnością Electricité de France SA z siedzibą w Paryżu, czyli spółki-matki dla całego holdingu EDF Group. Pozostałe akcje EC Toruń należą do Skarbu Państwa i pracowników. Akcjonariat tej spółki przedstawia szczegółowo tabela 1.

Tabela 1

Akcjonariusze	Struktura [%]
Elektrociepłowni Wybrzeże S.A.	74,68
Skarb Państwa	25,01
Pracownicy	0,31
R A Z E M	100,00

Źródło: Zgłoszenie zamiaru koncentracji

Przedmiotem faktycznej działalności EC Toruń jest przede wszystkim produkcja i dystrybucja ciepła (PKD 40.30) oraz wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej (PKD 40.10). EC Toruń pokrywa niemal w całości zapotrzebowanie na ciepło miejskiego systemu ciepłowniczego w Toruniu. Jego szacunkowy udział w dostawach ciepła do miejskiego systemu ciepłowniczego, którego eksploatację prowadzi PEC Toruń, wynosi ponad 99%. Natomiast energia elektryczna produkowana przez EC Toruń wykorzystywana jest w przeważającym stopniu na potrzeby własne tego przedsiębiorcy.

Rynki produktowe pozostałych uczestników koncentracji należących do grupy kapitałowej EDF pokrywają się z rynkami produktowymi EC Toruń, albowiem spółki należące do grupy kapitałowej EDF zajmują się działalnością produkcyjną w obszarze zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną na pięciu kontynentach.

EC Toruń posiada spółkę zależną Torec Sp. z .o.o. w Toruniu, która świadczy usługi transportu drogowego, wykonywane tylko na potrzeby własne i dla EC Toruń. Obszar terytorialny oferowania usług przez Torec Sp. z .o.o. ogranicza się do powiatu toruńskiego.

Strukturę własnościową EC Toruń po dokonaniu planowanej koncentracji ilustruje tabela 2.

Tabela 2

Akcjonariusze	[%]	Ilość akcji
Elektrociepłownie Wybrzeże S.A.	50,39	17 625 540
Skarb Państwa	16,87	5 901 790
Gmina Miasta Toruń	5,10	1 783 474
Pracownicy	1,35	171 745
Koncern Energetyczny ENERGA S.A.	24,4	8 536 136
Energetyczne Towarzystwo Finansowo-Leasingowe Energo-Utech S.A.	1,89	662 621
Łącznie	100,00	34.981.306

Źródło: Zgłoszenie zamiaru koncentracji

PEC Toruń nie należy do żadnej grupy kapitałowej, jak również nie posiada spółek ani podmiotów zależnych. Udziały tej spółki należą do: EC Toruń, Koncernu Energetycznego ENERGA S.A w Gdańsku., Energetycznego Towarzystwa Finansowo-Leasingowego „Energo-Utech” S.A. w Poznaniu, Gminy Miasta Toruń oraz do pracowników. Strukturę właścicielską tej spółki przedstawia szczegółowo tabela 3.

Tabela 3

Udziałowiec	Struktura [%]
Gmina Miasta Toruń	8,81
Pracownicy	1,97
EC Toruń	43,81
Koncern Energetyczny ENERGA	42,14
Energetyczne Towarzystwo Finansowo-Leasingowe Energo-	3,27
R A Z E M	100,00

Źródło: Zgłoszenie zamiaru koncentracji

Podstawowym przedmiotem działalności PEC Toruń jest dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody), w tym zakup i sprzedaż ciepła (PKD 40.30 B). W ograniczonym zakresie prowadzona jest natomiast działalność wytwórcza ciepła (PKD 40.30.A). PEC Toruń prowadzi eksploatację miejskiego systemu ciepłowniczego, obejmującego swym zasięgiem większość prawobrzeżnej części miasta Torunia oraz posiada 8 kotłowni o lokalnym zasięgu stanowiących majątek własny, usytuowanych w różnych częściach miasta. Przedsiębiorca ten posiada 100% udział w dystrybucji ciepła w systemie scentralizowanym na obszarze miasta Torunia.

Miejska sieć ciepłownicza dostarcza ok. 44% energii cieplnej na pokrycie potrzeb ciepłych Torunia. Pozostałe 56% jest pokrywane przez system rozproszony, czyli indywidualne instalacje i kotłownie zakładowe. Ilościowe i procentowe źródła pokrycia zapotrzebowania na energię cieplną w Toruniu (z uwzględnieniem potrzeb zakładu Elana) wg stanu na rok 2001 ilustruje tabela nr 4.

Tabela 4

Wyszczególnienie	Ilość MWt	Udział [%]
Miejska sieć ciepłownicza	320,00	44,00%
Elana	160,00	21,00%
Źródła węglowe indywidualne	122,50	16,50%
Źródła olejowe	25,00	3,40%
Źródła gazowe	100,00	13,50%
Źródła wykorzystujące e.e.	12,50	1,60%
Razem	740,00	100,00%

Źródło: Zgłoszenie zamiaru koncentracji

Ponadto Prezes UOKiK ustalił, iż na toruńskim rynku ciepła występuje trzech wytwórców ciepła, tj. EC Toruń (źródło zawodowe), Elana-Energetyka (źródło przemysłowe) oraz Biogaz Inwestor Sp. z o.o. w Toruniu.

Elana-Energetyka w chwili obecnej wytwarza ciepło praktycznie wyłącznie na potrzeby jednego odbiorcy, tj. zakładu Elany. Od dłuższego czasu prowadzone są jednak prace przygotowawcze do rozpoczęcia budowy przez Boryszew S.A. z siedzibą w Sochaczewie - przedsiębiorcę dominującego w stosunku do Elana-Energetyka - niezależnej sieci ciepłowniczej zasilającej w ciepło docelowo dwa największe toruńskie osiedla tj. „Rubinkowo” i „Na Skarpie”. Zapotrzebowanie na moc cieplną przez te dwa osiedla szacowane jest na ok. 95 MWt, co stanowi ok. 30% rynku ciepła zaopatrywanego z miejskiego systemu ciepłowniczego.

W odpowiedzi na wezwanie Prezesa UOKiK, pismem z dnia 15 listopada 2005r. Elana-Energetyka poinformowała, iż z nowej sieci ciepłowniczej planowane jest zasilanie obiektów należących do Spółdzielni Mieszkaniowej „Na Skarpie” w Toruniu oraz do Spółdzielni Mieszkaniowej „Rubinkowo” w Toruniu oraz do obiektów należących do innych podmiotów zlokalizowanych na terenie tych spółdzielni. Z wyjaśnień złożonych przez tę spółkę wynika ponadto, iż budowa sieci do zasobów pierwszej z wyżej wymienionych spółdzielni planowana jest na rok 2006 z podaniem ciepła do odbiorców od sezonu grzewczego 2006/2007, natomiast budowę sieci do Spółdzielni Mieszkaniowej

„Rubinkowo” planuje się na rok 2007 z podaniem ciepła do odbiorców od sezonu grzewczego 2007/2008.

Biogaz- Inwestor Sp. z .o.o. w Toruniu jest niekonwencjonalnym źródłem ciepła, z którego zakupy są obowiązkowe. Wytwórca ten dostarcza do sieci miejskiej niewielkie ilości ciepła. Jego procentowy udział w ilości zakupionego przez PEC Toruń ciepła w latach 2000-2004 wynosił od 0,77-89%.

Procentowy udział poszczególnych źródeł ciepła w ilości zakupionej przez PEC Toruń energii cieplnej (w GJ), w latach 2000-2005, przedstawia tabela 5.

Tabela 5

Rok	2000*	2001	2002	2003	2004
EC Toruń	98,58	99,23	99,11	99,16	99,11
Biogaz-Inwestor Sp. z o.o.	0,80	0,77	0,79	0,84	0,89
Elana S.A.*	0,62	0,00	0,00	0,00	0,00
Łącznie	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Źródło: Zgłoszenie zamiaru koncentracji

*28 stycznia 2005 r. Elana S.A. w Toruniu została przejęta przez Boryszew S.A. w Sochaczewie w trybie art. 492 §1 ust. 1 k.s.b.

Zgodnie z planem zaopatrzenia Gminy Miasta Toruń w ciepło w latach 2002-2020, przyjętego do realizacji uchwałą Rady Miasta Torunia z dnia 9 grudnia 2001r., udział poszczególnych źródeł ciepła w pokryciu potrzeb grzewczych, ustalany będzie corocznie przez przedsiębiorstwo prowadzące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji energii przy uwzględnieniu warunków technicznych, ekonomicznych oraz bezpieczeństwa energetycznego.

Prezes UOKiK ustalił ponadto, iż uchwałą nr 874/05 z dnia 27 października 2005r. zgodę na połączenie PEC Toruń i EC Toruń wyraziła Rada Miasta Torunia. Zgoda ta została wydana pod pewnymi warunkami, tj. m. in. takim, że postanowienia statutu EC Toruń i umowy zawartej pomiędzy Gminą Miasta Toruń, Elektrociepłownią Wybrzeże S.A., EC Toruń i Koncernem Energetycznym ENERGA S.A., przewidywać będą:

- zapewnienie, że EC Toruń nie będzie wnioskować wzrostu cen wytwarzania, przesyłu i dystrybucji ciepła ponad koszty uzasadnione,
- prawo powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej przez Gminę Miasta Toruń, nawet gdy przestanie być ona akcjonariuszem,
- realizację planu inwestycyjnego oraz realizację zobowiązań z zakresu ochrony środowiska.

Wobec powyższego umową zawartą dnia 16 listopada 2005r. pomiędzy Gminą Miasta Toruń, EC Toruń, Elektrociepłowniami Wybrzeże S.A., Koncernem Energetycznym ENERGA S.A. i Energetycznym Towarzystwem Finansowo-Leasingowym ENERGO-UTECH S.A. (zwanej dalej umową wielostronną) uzgodniono, iż EC Toruń w postępowaniu taryfowym przed Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki (zwanym dalej: Prezesem URE) nie będzie wnioskować o wzrost cen wytwarzania, przesyłu i dystrybucji

ponad koszty uzasadnione (§2 ust. 1 lit e umowy wieloletniej). Ponadto na podstawie §2 ust. 1 lit. a tej umowy EC Toruń zobowiązało się do kontynuacji działalności w zakresie zaopatrzenia w ciepło jako zadania własnego Gminy Miasta Toruń.

Postanowienia umowy wielostronnej nakładają również EC Toruń obowiązek inwestowania w urządzenia systemu ciepłowniczego oraz podejmowania działań w zakresie ochrony środowiska. Zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym inwestycji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy wieloletniej, w latach 2006-2010 wyżej wymieniony przedsiębiorca poniesie nakłady inwestycyjne w kwocie powyżej 39 milionów złotych. Do szczególnych obowiązków EC Toruń należeć będą inwestycje polegające na modernizacji infrastruktury zasilania w ciepło budynków użyteczności publicznej (szkoły, żłobki, szpitale).

Mając na uwadze wyżej ustalony stan faktyczny, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

W świetle przepisu art. 17 ustawy antymonopolowej Prezes UOKiK - w drodze decyzji - wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności poprzez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, tj. pozycji która umożliwia przedsiębiorcy zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40% (vide art. 4 pkt 9 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*).

Ocena oddziaływania koncentracji na stan konkurencji wymaga zatem określenia rynków właściwych zarówno w aspekcie geograficznym jak i produktowym, na które koncentracja wywiera wpływ.

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. Zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Obaj przedsiębiorcy uczestniczący w niniejszej koncentracji prowadzą działalność na jednym wspólnym rynku produktowym - rynku zaopatrzenia w ciepło w układzie scentralizowanym – niemniej jednak na innych szczeblach obrotu. EC Toruń działa na rynku zaopatrzenia w ciepło jako producent ciepła (występuje po stronie podażowej), natomiast PEC Toruń działa na tym rynku jako dystrybutor ciepła (reprezentuje stronę popytową).

Zdaniem organu antymonopolowego wyżej zdefiniowany rynek w aspekcie geograficznym ma wymiar lokalny, albowiem prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, przesyłu i dystrybucji oraz obrotu ciepłem jest ograniczone do obszaru, na którym przedsiębiorstwo energetyczne posiada infrastrukturę, tj. sieć ciepłowniczą. Rynek ten ma zawsze charakter lokalny również z uwagi na ubytki nośnika ciepła oraz straty ciepła podczas przesyłania, których wielkość zależy głównie od wymiarów rurociągów i stanu technicznego sieci ciepłowniczej.

Przyjęty w niniejszej decyzji sposób wyznaczania rynku geograficznego znajduje potwierdzenie we wcześniejszych orzeczeniach organu antymonopolowego, w których stwierdzono, iż wyżej opisane rynki produktowe stanowią odrębne rynki lokalne gmin.¹

Z powyższych rozważań wynika zatem, iż skutkami koncentracji dotknięte będą następujące rynki właściwe:

- **rynek wytwarzania energii cieplnej** na potrzeby zintegrowanego systemu miejskiego, obejmujący swoim zasięgiem obszar miasta Torunia (rynek zapatrzenia w ciepło w układzie scentralizowanym - po stronie podaży),
- **rynek dystrybucji energii cieplnej** poprzez zintegrowany system miejski, obejmujący swoim zasięgiem obszar miasta Torunia (rynek zapatrzenia w ciepło w układzie scentralizowanym – po stronie popytu).

Stosownie do rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. *w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 37, poz. 334):

- a) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w **układzie horyzontalnym** (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (ryniki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20 %;
- b) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **wertykalnym (pionowym)**, jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie:
  - działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
  - jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
  - indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30 %, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami;
- c) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **konglomeratowym**, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40 % udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Mając na uwadze kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, a także wyżej poczynione ustalenia faktyczne dotyczące zakresu działalności prowadzonej przez bezpośrednich uczestników planowanej koncentracji, należy wyprowadzić następujące wnioski:

---

¹Decyzja Prezesa UOKiK z dnia 24 czerwca 2002r., Nr RKT 25/2002, Decyzja Prezesa UOKiK z dnia 27 września 2005r. nr RWR 61/2005, Decyzja Prezesa UOKiK z dnia 30 sierpnia 2005r. Nr RLU 23/2005.

1. Dla będącej przedmiotem zgłoszenia koncentracji **nie zidentyfikowano rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym**. Bezpośredni uczestnicy koncentracji prowadzą co prawda działalność na tym samym rynku produktowym, ale na różnych szczeblach obrotu, tj.: EC Toruń na szczeblu produkcji i sprzedaży ciepła, natomiast PEC Toruń na szczeblu zakupu i dystrybucji ciepła.
2. Dla będącej przedmiotem zgłoszenia koncentracji **rynkem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym jest rynek zaopatrzenia w ciepło na obszarze miasta Torunia, na który składa się jego produkcja, przesył oraz dystrybucja w układzie scentralizowanym**, albowiem działają na nim obaj uczestnicy koncentracji i jest on równocześnie rynkiem zakupu i sprzedaży, a łączny udział EC Toruń i PEC Toruń na tym rynku znacznie przekracza 30%. Z poczynionych przez organ antymonopolowych ustaleń wynika, iż na tak zakreślonym rynkach uczestnicy koncentracji nie spotykają się z rzeczywistą konkurencją, albowiem EC Toruń posiada ponad 99% udział w rynku wytwarzania ciepła, natomiast PEC Toruń posiada 100% udział w dystrybucji ciepła.
3. Brak rynków właściwych, na które **koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym**, albowiem żaden z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji nie posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne.

Dokonując oceny zgłaszanej koncentracji, Prezes UOKiK doszedł do przekonania, iż na skutek jej dokonania konkurencja na analizowanych rynkach właściwych nie zostanie istotnie ograniczona.

W pierwszej kolejności zważyć należy, iż rynek zaopatrzenia w ciepło po stronie popytu jest ze swej istoty rynkiem niekonkurencyjnym (monopol naturalny). Nie zachodzi zatem podejrzenie, iż konkurencja na tak zakreślonym rynku zostanie ograniczona.

Z okoliczności niniejszej sprawy jednoznacznie wynika, iż EC Toruń przejmie co prawda dotychczasowe udziały w rynku dystrybucji ciepła należące do PEC Toruń i uzyska pozycję dominującą na tym rynku, niemniej jednak transakcja ta nie doprowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji, albowiem Elana-Energetyka nadal będzie miała możliwość uczestniczyć w sprzedaży ciepła w układzie scentralizowanym na trzy sposoby:

- ✓ **Jej oferta zostanie przyjęta** przez zarządzającego miejską siecią ciepłowniczą, co będzie musiało nastąpić, jeżeli zakupy ciepła z Elany-Energetyki zapewnią najniższe koszty dostarczania ciepła do odbiorców. Zgodnie bowiem z zasadą wyrażoną §14 Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 30 czerwca 2004 r. *w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych oraz eksploatacji tych sieci* (Dz.U. Nr 167, poz. 1751) zarządzający siecią miejską przedsiębiorca po połączeniu będzie nadal zobowiązany do optymalizacji źródeł ciepła zasilających system ciepłowniczy pod względem minimalizacji kosztów dostarczania ciepła do odbiorców. Ponadto podkreślić należy, iż zgodnie z planem zaopatrzenia Gminy Miasta Toruń w ciepło w latach 2002-2020, udział

poszczególnych źródeł ciepła w pokryciu potrzeb grzewczych ustalany będzie corocznie przez przedsiębiorstwo prowadzące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji energii przy uwzględnieniu warunków technicznych, ekonomicznych oraz bezpieczeństwa energetycznego;

- ✓ **Żądając dostępu do sieci na podstawie zasady TPA**, albowiem koncentracja w żaden sposób nie ograniczy możliwości stosowania tej zasady. W świetle przepisu art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne* (tekst jednolity: Dz. U. z 2003r., Nr 153, poz. 1504 z późn. zm.) gwarantującego dostęp osób trzecich do sieci, Elana Energetyka – potencjalny konkurent na rynku zaopatrzenia w ciepło w Toruniu – będzie mogła w każdym czasie żądać od EC Toruń zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłowych wytworzonego przez nią ciepła. W przypadku odmowy zawarcia takiej umowy o obowiązku jej zawarcia orzekał będzie Prezes URE w trybie art. 8 ustawy *Prawo energetyczne*;
- ✓ **Oddając do użytku własną sieć ciepłowniczą**, co ma nastąpić w sezonie grzewczym 2006/2007.

Należy w tym miejscu podkreślić, iż ustawodawca nie przesądza bynajmniej, że powstanie lub umocnienie się w wyniku koncentracji pozycji dominującej powinno zawsze prowadzić do stwierdzenia przez organ antymonopolowy, iż konkurencja na danym rynku zostanie wskutek tego „istotnie ograniczona”. Prezes UOKiK musi bowiem samodzielnie rozważyć- przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności danej sprawy – czy powstanie (umocnienie się) pozycji dominującej na rynku faktycznie wyczerpuje w danym przypadku przesłankę „istotnego ograniczenia konkurencji”²

Wyżej poczynione ustalenia faktyczne prowadzą do wniosku, iż pomimo wzmocnienia pozycji EC Toruń na rynku właściwym, analizowana koncentracja nie spowoduje takiego ograniczenia konkurencji na rynku, które byłoby ograniczeniem istotnym, albowiem na skutek jej dokonania nie powstaną dodatkowe bariery dostępu do rynku.

Prezes UOKiK wyrażając zgodę na dokonanie niniejszej koncentracji, wziął ponadto pod uwagę fakt poddania rynków energetycznych (w tym rynku właściwego w niniejszej sprawie) zasadom regulacji na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. *Prawo energetyczne*.

Z poczynionych wyżej ustaleń faktycznych wynika, iż w Toruniu funkcjonować będą dwa mechanizmy weryfikacji cen ciepła:

- ✓ na etapie przygotowania i składania wniosku (kontrola Gminy Miasta Toruń),
- ✓ na etapie jego zatwierdzania (kontrola Prezesa URE).

Nie bez znaczenia dla niniejszego rozstrzygnięcia pozostaje również okoliczność, iż Gmina Miasta Toruń (poprzez objęcie akcji w EC Toruń i obecność swojego przedstawiciela w Radzie Nadzorczej) będzie miała nadal wpływ na funkcjonowanie nie tylko w zakresie przesyłu i dystrybucji ale również na produkcję ciepła w mieście Toruniu.

---

² Marek Szydło, *Łączenie się spółek akcyjnych a regulacja antymonopolowa*, Przegląd Prawa Handlowego nr 5/2005, s. 29

Dodatkowym argumenty przemawiające za wydaniem zgody na dokonanie koncentracji jest okoliczność, iż na rynek zaopatrzenia w ciepło może wejść w niedługim czasie (lata 2006-2007) Elana-Energetyka, która planuje uruchomienie własnej sieci ciepłowniczej, konkurencyjnej do miejskiego systemu ciepłowniczego.

Oceniając niniejszą koncentrację, należy ponadto wziąć pod uwagę fakt, iż połączenie PEC Toruń i EC Toruń będzie korzystne z ogólnogospodarczego i społecznego punktu widzenia, nawet jeśli w pewien sposób wzmocni ona pozycję EC Toruń. Korzyści płynące z koncentracji to przede wszystkim:

- ✓ wielomilionowe nakłady inwestycyjne na rozwój i modernizację sieci ciepłowniczej, a co za tym idzie zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego dla miasta Torunia,
- ✓ niższe koszty wytwarzania ciepła,
- ✓ mniejsza uciążliwość dla środowiska.

Niniejsza decyzja Prezesa UOKiK jest zbieżna z aktualnym orzecznictwem europejskim, albowiem Komisja Europejska wielokrotnie wyrażała zgodę na dokonanie koncentracji przedsiębiorstw energetycznych działających w podobnych warunkach rynkowych, nierzadko w warunkach monopolu naturalnego, kierując się przesłanką występowania administracyjnej regulacji rynku.³

Wyżej prezentowane stanowisko Komisji Europejskiej zostało przyjęte w orzecznictwie krajowego organu antymonopolowego, który wydał w ostatnim czasie kilka decyzji wyrażających zgodę na integrację kapitałową (właścicielską) producenta energii cieplnej i przedsiębiorstwa odpowiedzialnego za jej przesył, dystrybucję i obrót.⁴

Konkludując, zgoda na dokonanie niniejszej koncentracji nie doprowadzi zatem do takiego ograniczenia konkurencji, które byłoby nieakceptowane z punktu widzenia interesu publicznego.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy.

*Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Andrzej Chajęcki
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy*

---

³ Por. m.in. sprawy: M 3306 – E.ON/MIDLANDS, M 3007 – E.ON/TXU GROUP, M 2890 – EDF/Seeboard, M 3210 – EDF/EDFT, M 2947 – VERBUND/ENERGIR ALIANZ.

⁴ Decyzja Prezesa UOKiK z dnia 15 marca 2004r., Nr RPZ 4/04, Decyzja Prezesa UOKiK z dnia 30 sierpnia 2005r., Nr RLU 23/2005, Decyzja Prezesa UOKiK z dnia 27 września 2005r., Nr RWR 61/2005

Otrzymują:

1. Pni Jolanta Okoniecka

Pan Filip Smakowski

pełnomocnicy Elektrociepłowni „Toruń” S.A. w Toruniu

oraz Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej „Toruń” Sp. z o.o. w Toruniu

Łukowicz i Wspólnicy Kancelaria Prawnicza

Spółka Komandytowa z siedzibą w Warszawie

ul. Mazowiecka 13

00-052 Warszawa

2. a/a

Do wiadomości:

1. Adw. Marek Tadeusiak

pełnomocnik Zainteresowanego - Elana-Energetyka Sp. z o.o. w Toruniu

Kancelaria Adwokacka Prawa Konkurencji

ul. Żurawia 7/9

91-455 Łódź